

Міжнароднае супрацоўніцтва

Экалогія —
агульны клопат
Мінска і Венy

Паміж Аўстрыяй і Беларуссyo
наладжана супрацоўніцтва ў розных сферах,
у тым ліку па лініі Мінпрыроды

Прыкметнае месца ў праграме сустрэч і перагавораў падчас афіцыйнага візіту Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі ў Аўстрыйскую Рэспубліку займала экалагічная тэматыка. У складзе беларускай дэлегацыі быў міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй Худык.

Аўстрыя і Беларусь маюць вопыт супрацоўніцтва ў межах праекта міжнароднай тэхнічнай дапамогі «Водная ініцыятыва Еўрапейскага саюза плюс для краін Усходняга партнёрства (BIEC+)». Па словах Андрэя Худыка, пры актыўнай падтрымцы спецыялістаў Федэральнага агенцтва па навакольным асяроддзі Аўстрыі праведзена ацэнка дзеючай сістэмы маніторынгу паверхневых і падземных вод Беларусі і яе прыборнай базы. Падрыхтаваны пералік неабходнага абсталявання для павышэння лабараторнага патэнцыялу пры правядзенні маніторынгу паверхневых вод. Чакаецца пастаўка абсталявання ў нашу краіну.

Фота прэс-службы Мінпрыроды.

Падчас сустрэчы з кіруючым дырэктарам Федэральнага агенцтва па навакольным асяроддзі Аўстрыі Монікай Мёрт, дамаўляючыся аб супрацоўніцтве, бакі вырашылі ўдзяліць асаблівую ўвагу такім кірункам, як адаптацыя да змены клімату, «разумныя» гарады, устойлівая мабільнасць, кіраванне якасцю паветра, адходамі і рэсурсамі, шматфункцыянальнае землекарыстанне і іншыя.

Знаходзячыся ў Вене, Андрэй Худык асабліва падкрэсліў унёсак Аўстрыйскага энергетычнага агенцтва ў імплементацыю праекта «Ліквідацыя бар'ераў для развіцця ветразнергетыкі ў Рэспубліцы Беларусь». У прыватнасці, у межах яго рэалізацыі летась быў арганізаваны візіт дэлегацыі беларускіх спецыялістаў, якія вывучалі вопыт развіцця аднаўляльнай энергетыкі ў Аўстрыі і абмяркоўвалі магчымасці яго ўкаранення ў нашай краіне.

Кіраўнік Мінпрыроды Андрэй Худык і дырэктар Аўстрыйскага энергетычнага агенцтва Петэр Траўпман дамовіліся аб рэалізацыі сумесных праектаў і падпісалі Мемарандум аб узаемаразуменні і супрацоўніцтве паміж Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі і Аўстрыйскім энергетычным агенцтвам. Удзельнікі мемарандума дамовіліся распрацоўваць сумесныя прапановы для дзяржаўных органаў улады, а таксама для рэгіёнаў. Як у нашай краіне, так і ў Аўстрыі ўдзяляецца вялікая ўвага развіццю аднаўляльнай энергетыкі і электратранспарту. Таму бакі дамовіліся аб сумеснай распрацоўцы і ўкараненні эфектыўных тэхналагічных рашэнняў і прагрэсіўных метадык у гэтых галінах.

Аўстрыйскае энергетычнае агенцтва будзе аказваць нашай краіне падтрымку ў распрацоўцы мер па правядзенні інфармацыйнай работы з насельніцтвам, навучанні і павышэнні кваліфікацыі беларускіх спецыялістаў па пытаннях змякчэння наступстваў і адаптацыі да змены клімату, развіцці «зялёнай» эканомікі, у тым ліку аднаўляльнай энергетыкі. Таксама бакі дамовіліся распрацаваць дарожную карту, якая вызначыць найбольш актуальныя кірункі сумеснай работы і забяспечыць эфектыўныя механізмы аховы навакольнага асяроддзя.

У рабочай праграме кіраўніка Мінпрыроды было наведванае завода па спальванні смецця Шпітэлау. Андрэй Худык цікавіўся не толькі тэхналагічным працэсам, але і тым, як у Аўстрыі фарміруецца заканадаўства па абыходжанні з адходамі.

Аксана ЯНОЎСКАЯ.

Чыстая вада

У Беларусі ўсе рэкі —
трансгранічныя

Як наша краіна рэалізуе асноўныя прынцыпы Воднай канвенцыі

У канцы кастрычніка ў Жэневе адбылася XIV нарада рабочай групы па інтэграваным кіраванні воднымі рэсурсамі ў межах Канвенцыі па ахове і выкарыстанні трансгранічных вадацёкаў і міжнародных азёр. У яе рабоце ўзяло ўдзел больш за 400 прадстаўнікоў з розных краін. Беларусь у Швейцарыі прадстаўлялі начальнік аддзела выкарыстання і аховы водных рэсурсаў галоўнага ўпраўлення прыродных рэсурсаў Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Таццяна СЛІЖ (на фота) і намеснік дырэктара па навуковай рабоце РУП «Цэнтральны навукова-даследчы інстытут комплекснага выкарыстання водных рэсурсаў» Сняжана ДУБЯНОК.

У гэтай сувязі за два апошнія гады Мінпрыроды праведзена вялікая работа для рэалізацыі МУР № 6 «Чыстая вада і санітарыя».

Вельмі важна, што вынікі работы можна, як кажуць, памацаць рукамі: напрыклад, сёлета завершана распрацоўка плана перспектыўнага развіцця сістэмы водазабеспячэння Капыльскага раёна Мінскай вобласці, арыентаванага на выкананне задачы 6.1 МУР № 6 «Да 2030 года забяспечыць усеагульны і раўнапраўны доступ да бяспечнай і недарагой пітной вады для ўсіх».

У 1999 годзе Водная канвенцыя была дапоўнена Пратаколам па праблемах вады і здароўя, да якога наша краіна далучылася ў 2009 годзе.

Мы запыталіся ў Таццяны Сліж, як выглядае Беларусь на міжнародным узроўні ў пытаннях кіравання воднымі рэсурсамі. Вось што яна адказала: «Складана даваць ацэнку самім сабе, але хачу адзначыць, што ў нашай краіне, пачынаючы з 2015 года, вядзецца актыўная работа па рэфармаванні воднага заканадаўства. Напрыклад, у адпаведнасці з новай рэдакцыяй Воднага кодэкса ўведзены прынцып басейнавага кіравання воднымі рэсурсамі, што прадугледжвае развіццё трансгранічнага супрацоўніцтва паміж краінамі, якія знаходзяцца ў межах аднаго рачнога басейна».

Беларусь адна з першых сярод краін СНД пачала развіваць на заканадаўчым і практычным узроўні гідромарфалагічны маніторынг на водных аб'ектах. У межах рэалізацыі задання Нацыянальнай сістэмы маніторынгу навакольнага асяроддзя пачата пастаўнае разгортванне сеткі пунктаў назірання за станам паверхневых вод па гідромарфалагічных паказчыках. З мэтай укаранення еўрапейскага вопыту восенню 2019 года спецыялістамі ЦНДІКВВР ва ўзаемадзеянні з экспертамі аўстрыйскага Агенцтва па навакольным асяроддзі праведзены гідромарфалагічныя палявыя даследаванні для 38 паверхневых водных аб'ектаў у басейне ракі Прыпяць з выкарыстаннем дыстанцыйных здымак поймаў рэк з дапамогай квадракоптара. Мы актыўна імплементаем асноўныя задачы МУР № 6 у праграмы і стратэгіі, якія закранаюць пытанні выкарыстання і аховы водных рэсурсаў».

Маргарыта ДРАЗДОВА.

Што такое

Водная канвенцыя?

Канвенцыя па ахове і выкарыстанні трансгранічных вадацёкаў і міжнародных азёр, альбо Водная канвенцыя, была прынятая 17 сакавіка 1992 года ў Хельсінкі. Наша краіна далучылася да яе ў 2003 годзе. Цяпер бакамі канвенцыі з'яўляюцца 42 дзяржавы і Еўрасаюз, але не ўсе краіны яе ратыфікавалі.

Асноўнымі мэтамі Воднай канвенцыі з'яўляюцца ахова трансгранічных вод (у тым ліку паверхневых і падземных) шляхам прадуджэння, абмежавання і скарачэння забруджвання; экалагічна абгрунтаванае і рацыянальнае кіраванне трансгранічнымі водамі; разуменне і справядлівае іх выкарыстанне; захаванне і аднаўленне экасістэм.

Нагадаем, што ў нашай краіне пяць рачных басейнаў і ўсе яны трансгранічныя з Расіяй, Украінай, Польшчай, Латвіяй і Літвой. Міжуродавыя пагадненні па ахове і выкарыстанні трансгранічных водных аб'ектаў падпісаныя з Украінай і Расіяй, у стадыі высокай гатоўнасці да падпісання такія пагадненні з Польшчай і Латвіяй. З Літвой супрацоўніцтва па водных рэсурсах ажыццяўляецца ў рамках тэхнічнага пратакола па абмене данымі ў галіне аховы навакольнага асяроддзя.

Беларусі выгадна быць бокам Воднай канвенцыі, таму што гэта дае магчымасць атрымліваць інфармацыю аб становішчы ў сумежных і іншых краінах, а таксама ўдзельні-

чаць у міжнародных праектах тэхнічнай дапамогі.

Водныя аб'екты: кантроль,
улік і маніторынг

Адным з такіх праектаў, які рэалізуецца ў нашай краіне з 2018 года, з'яўляецца праект «Водная ініцыятыва Еўрапейскага саюза плюс для краін Усходняга партнёрства» (BIEC+). У праекце ўдзельнічаюць шэсць краін: Азербайджан, Армения, Беларусь, Грузія, Украіна, Малдова.

Асноўная мэта праекта — удасканаленне кіравання воднымі рэсурсамі ў краінах Усходняга партнёрства, асабліва гэта датычыцца трансгранічных рэк. У яго рамках у нашай краіне міжнароднымі экспертамі дадзена ацэнка інфраструктуры маніторынгу водных рэсурсаў. Таксама праведзены тэндар на закупку сучаснага лабараторнага абсталявання для арганізацыі маніторынгу асабліва небяспечных забруджальных рэчываў. Яны хоць і знаходзяцца ў вадзе ў вельмі малых дозах, але з'яўляюцца надзвычай таксічнымі для чалавека і водных экасістэм, таму кантраляваць іх неабходна асабліва старанна.

Праведзены комплексныя палявыя даследаванні якасці паверхневых і падземных вод у басейне Прыпяці з мэтай ацэнкі іх стану і вызначэння водных аб'ектаў, што знаходзяцца пад рызыкай забруджвання.

Пытанні трансгранічнага воднага супрацоўніцтва асабліва важныя з пазіцыі ўстойлівага выкарыстання водных рэсурсаў з улікам усё больш прыкметных кліматычных змяненняў.

Фота Анатоля КІШЧУКА.